

Struinend door het landschap spreekt Hans Marijnissen met de werkers in de natuur. Harry Vossen uit Nederweert legt in het bos 'vlinderbanen' aan.

Zo'n klein vlindertje wil een breed pad

De lucht wordt zwart. Boven het Weerterbos verzamelen zich de onweerswolken. Gelukkig zijn de paden smal, en sluiten de kruinen, zodat de bladeren de eerste druppels opvangen.

Harry Vossen houdt niet van die gesloten paden, en voor de regen neemt hij een paraplu mee. Met inmiddels meer dan duizend vrijwilligers probeert Vossen de routes in dit gebied juist open en breed te houden, zodat grassen en kamperfoelie een kans krijgen. Die paden waarover de wandelaars gaan, zijn namelijk ook de verbindingswegen voor vlinders. En die hebben ruimte nodig.

We zijn Vossen tegengekomen ten noordwesten van Weert, net na de onweersbui, toen we de regenkassen weer uittrokken. In een soort brandgang haaks op het pad snoeit hij de begroeiing. "Nee, nee, geen brandgang, dit is een vlinderbaan", verbeterd hij. "Een speciale straat om juist deze soorten door het bos te leiden". Waarna hij het verhaal vertelt over de noodzaak van brede paden. "En als die er niet zijn, dan maken we ze gewoon, dwars door de percelen heen." Geruststellend: "Met medeweten van de boswachter hoor."

In het Weerterbos komen nog in geringe aantallen bijzonder vlinders voor, die op de Rode Lijst van beschermde soorten staan. Het spiegel-dikkopje, is er zo een, een dagvlinder met bruin gele vlekken. En het bont dikkopje. En dan is er nog de kleine ijsvogelvlinder, met een mooie witte streep over de vleugel.

De aantallen staan onder druk, gaat Vossen verder, omdat de bossen dichtgroeien, droger worden, verzuren en vermensten. Terwijl deze vlinders juist planten nodig hebben die zon én schaduw nodig hebben, veel vocht, en een schrale bodem.

"De grote natuurorganisaties zetten zich in om het Weerterbos vochtiger te maken, daar kunnen wij als vrijwilliger niet zoveel aan doen, al dempen we wel eens een slootje. Maar we kunnen wel bijdragen aan het openmaken van het bos. We verbreden de paden, en maken nieuwe, zodat de populaties zich weer kunnen verspreiden."

Maar kunnen vlinders dan niet gewoon over de bosschages heen vliegen? Domme vraag, staat op het gezicht van Vossen te lezen. Hij probeert het nog eens: "Vlinders blijven altijd laag, en moeten zich in hun gebied kunnen voortplanten en voeden. Moet je het pad zien waarover jullie net zijn komen aanlopen. Dat hebben we twee jaar geleden verbreed door kleinschalige kap."

Daardoor ontstaan langs het bospad zonnige, open plekjes waardoor de nectarplanten en waardplanten kunnen gedijen. Op de waardplanten zetten de vlinders hun eitjes af en tevens dienen ze als voedselbron voor de rupsen. Elke vlinder heeft zijn ei-

Het dichtgroeien te lijf met een scherp mes.

Harry Vossen

Spiegel-dikkopje. FOTO KARS VELING

gen specifieke waardplanten. Wilde kamperfoelie is de waardplant van de kleine ijsvogelvlinder. Hennegras of pijpestrootje worden in beslaggenomen door het bont dikkopje. De vlinders zelf voeden zich met nectar van verschillende kruiden, zoals braam. Vossen: "Vlinders hebben dus wegen nodig die uit langgerekte leefgebieden bestaan."

Langzaam maar zeker is door het werk van Vossen en zijn vrijwilligers in het Weerterbos een netwerk van dertig kilometer aan open paden ontstaan, en hij kan op een ingetekende kaart laten zien waar die openheid toe leidt. Eerst toont hij een kaartje

van tien jaar geleden, met daarop gekleurde stippen die staan voor waargenomen vlinders. Geïsoleerde plukjes groen, blauw en geel tonen de beperkte wereld van de dagvlinders. Maar na het 'openstellen' van de vlinderbanen verspreiden de populaties zich en nemen de aantallen toe. "Kijk op de kaart, hun verspreidingsgebied is enorm toegenomen. Nieuwe banen worden binnen een jaar in gebruik genomen. Het lijkt soms wel of ze me volgen", zegt Vossen.

In de verte kondigt de volgende onweersbui zich aan. Tijd om op zoek te gaan naar een dichtgegroeid pad. Maar die worden zeldzaam hier.

FOTO'S HANS MARIJNISSEN, TROUW